

gartneri og frugtavl i tilfælde af medlemskab.

Den økonomiske politikks spillerum.

Eksemplet viser, at forskellen mellem det beløb, der vil være til rådighed for borgernes og det offentliges forbrug og investering i 1978, hvis vi står udenfor sammenlignet med medlemskab af EF kun er ringe — ca. 0,6 pct., hvorved der frigives en tilstrækkelig del af produktionsresultatet til byerhvervenes eksport for at opnå samme overskud på vare- og tjenestebalancen som forudsat i medlemssituationen. Beregninger af denne karakter må nødvendigvis være behæftet med forholdsvis stor usikkerhed. Det kan ikke siges, om fordelene ved medlemskab kan blive én pct. eller måske slet ikke indtræffe. Under alle omstændigheder synes den samfundsøkonomiske betydning af tilslutning eller ikke tilslutning meget begrænset.

Det er altid vanskeligt at føre en sådan økonomisk politik, at man på én gang udnytter produktionsmulighederne og skaber balance i forhold til udlandet, samtidig med at man forsøger at nå en række andre økonomiske mål med hensyn til offentlige ydelser, boligpolitik m. v. Såfremt det imidlertid er muligt under disse betingelser at føre en balanceret økonomisk politik, der sikrer fuld beskæftigelse i medlemssituationen, må det også være det i tilfælde af, at vi tilslutter os et frihandelsområde, selvom rådighedsbeløbet er 0,6 pct. lavere i 1978.

Problemet er derfor snarere, om det i tilfælde af medlemskab med traktatmæssige bindinger, der på længere sigt vil begrænse den økonomiske politiks virkemidler, er muligt at opnå den ønskede ligevægt uden beskæftigelsesproblemer, medens vi i ikke-medlemssituationen vil være friere stillet.

Virkningerne af den økonomiske union.

Deltagelse i et fællesskab indebærer, at man giver afkald på selvstændig handlen indenfor det område fællesskabet omfatter. Dette må naturligvis også gælde vore muligheder for at føre selvstændig økonomisk politik som medlem af EF i den udstrækning den økonomiske politiks virkemidler bliver underkastet fælles regler.

Det er endnu uklart, hvor langt fællesskabet vil gå på dette område. I Werner-

rapporten, der opstiller de ideale retningslinjer for EF's omdannelse til økonomisk og monetær union, går man meget vidt, således at målsætningen er en fælles valutapolitik og pengemarkedspolitik, fælles kapitalmarked, fælles afgifts- og skattepolitik og budgetlægning. EF's ministerråd har ganske vist gjort Werner-rapportens konklusioner „til sine egne“ men har endnu undladt at tage afgørende skridt til at realisere denne målsætning. Det er derfor usikkert, i hvilket omfang og i hvilket tempo den økonomiske union vil blive virkeliggjort, men også de ansøgende lande har principielt erklæret sig herfor.

Visse dele af den økonomiske politiks virkemidler vil imidlertid umiddelbart blive underlagt fællesskabet, hvis Danmark bliver medlem af EF. Det gælder bl. a. told- og handelspolitikken og landbrugspolitikken. De gældende regler for kapitalens bevægelighed vil ligeledes kørt efter en tilslutning begrænse mulighederne for en selvstændig dansk pengepolitik. Grænsehandlens liberalisering vil umuliggøre opretholdelse af de høje danske afgifter på tobak og drikkevarer. I løbet af få år vil man derfor blive stillet overfor, at en del af disse betydelige afgifter må omlægges til anden beskatningsform. Inden udgangen af 1973 skal kommissionen fremlægge forslag til harmonisering af punkt-afgifterne og momsens. Der skal endvidere gennemføres harmonisering af beskatningen af aktie- og obligationsindtægter, og man skal tilstræbe en harmonisering af strukturen i selskabsbeskatningen. Endelig har man vedtaget snævre grænser for de udsving i valutakurserne, medlemsstaterne kan tillade sig.

Selvom alt dette kun er foreløbige skridt i retning af den økonomiske union, indebærer dette ikke uvæsentlige indgreb i medlemslandenes økonomiske politik. Det synes sandsynligt, at de seks' samarbejde i forbindelse med løsningen af valutaproblemerne i 1971 og ministerrådets senere bekræftelse af Werner-planens målsætning leder til en tættere og mere disciplineret samordning af valutapolitikken, således at en hel eller delvis virkeliggørelse af den monetære union ikke er så fjern.

Dette vil uundgåelig skabe behov for en fælles politik for flere og flere elementer, hvoraf den økonomiske union består. Det